

Veckans växt v. 41 2007

## Päron (*Pyrus communis* L.)



**Odlade päron härstammar från arten *Pyrus communis* L., som är vildväxande i västra Asien och östra Europa. Odling av päron har pågått ända sedan vår tidräknings början. Redan de gamla grekerna kände till konsten att ympa och romaren Plinius den äldre (cirka 23-79 e.Kr.) beskriver drygt 40 sorter. Genom romarna spreds kännedom om päron och päronodling till andra länder i Europa. I Sverige har traditionen att odla päron medeltida anor.**

Redan Olaus Magnus berättar om läckra päronfrukter som växa på Kinnekulle. I likhet med många andra trädgårdsväxter var det klostren som stod för den tidigaste odlingen. Under 1700-talet uppträder de första sortnamnen i den svenska litteraturen. I Linnés reseskildringar rapporteras sålunda om förekomster av bergamotter, bonchretiener, Olsmäss-, Larsmäss- och Augustipäron.

I slutet av 1700-talet blev päronet frukten på modet i framförallt Frankrike och Belgien, där flera hängivna växtförädlare arbetade med att förbättra päronets kvalitet. Arbetet resulterade i en mångfald nya sorter. Som exempel kan nämnas att belgaren van Mons drog upp cirka 400 sorter varav ett 40-tal visade sig odlingsvärda, däribland sorterna Esperine och Anjou. De franska och belgiska 1700-talssorterna, bland vilka flera är delikata till färskkonsumtion, är än idag mycket populära. Päronet har länge ansetts vara mera lyxbetonat och dyrbarare än äpplet. En bidragande orsak kan vara att päron ställer större krav på temperatur och jordfuktighet för att kunna utveckla frukt av god kvalitet. Päronodling är vanligast i Sydsverige, men ett begränsat antal sorter kan även odlas med framgång i zon 3 och 4. En annan anledning till den begränsade odlingen torde vara att päron i jämförelse med äpple har kortare hållbarhet.

Liksom av äpple finns det svenska lokalsorter av päron vilka odlats under generationer på samma plats, häribland Solleröpäron från Dalarna. Frukt- och bäruppropet efterlyser äldre päronsorter, speciellt sorter som utmärker sig genom god hårdighet och god hållbarhet. Även sorter med tidig mognad är intressant. Vi tar tacksamt emot ditt tips på adress [fruktochbaruppropet@pom.info](mailto:fruktochbaruppropet@pom.info).

Text och foto: Inger Hjalmarsson